

Paulus

30ste jaargang | nr. 7 | december 2020

LATEN WE WAKKER BLIJVEN! LATEN WE HOPEN, NIET VERWACHTEN !

"Blijf wakker" zegt het evangelie van de eerste zondag van de advent. Het is als een opdracht, een levensproject dat aan iedereen wordt gegeven. De advent is niet alleen een tijd van *wachten* of voorbereiding op Kerstmis, ook al wordt dit jaar zeer speciaal. De advent is de periode die ons herinnert aan de *juiste plaats* van de tijd. Hij nodigt ons uit om ons open te stellen voor wat er gebeurt! Het is inderdaad een korte speciale episode in het liturgisch jaar, die tegelijk de gewone menselijke tijd moet reflecteren. In die zin bestaat wakker blijven niet uit passief wachten. Het gaat erom uit onze slaperigheid te komen, uit onze valse strijd, uit onze *emocratie* waarin emoties onze keuzes dicteren. Het is waar dat we ons soms gedragen alsof we iets van de toekomst weten, verwachten en bepaalde verwachtingen kunnen ons boos maken als de toekomst waarop we hopen niet komt zoals we willen.

Maar is er niet een licht —dat van Kerstmis— dat ons uitnodigt om de toekomst anders te zien? Het is geen kwestie van wachten of verwachten op "wat we denken te weten", maar van geloven in een toekomst. Echt leven in de advent zal bestaan uit het verwelkomen van het leven van een nieuwe wereld die we zeker niet beheersen, maar waarin we kunnen hopen op iets anders dan wat we ons voorstellen. De hoop op toekomst gaat dus verder dan onze sombere voorspellingen, die ons vaak tot uitstel verleiden: we stellen de echte zaken uit. Is onze wereld niet gericht op de korte termijn uit angst voor de toekomst? Het uitstellen van wat we vandaag kunnen doen, wordt eigenlijk uitgesteld tot morgen. Dat geldt zeker voor wat we denken dat we onder de knie hebben. Uitstel is het gebrek aan vertrouwen in het heden of het

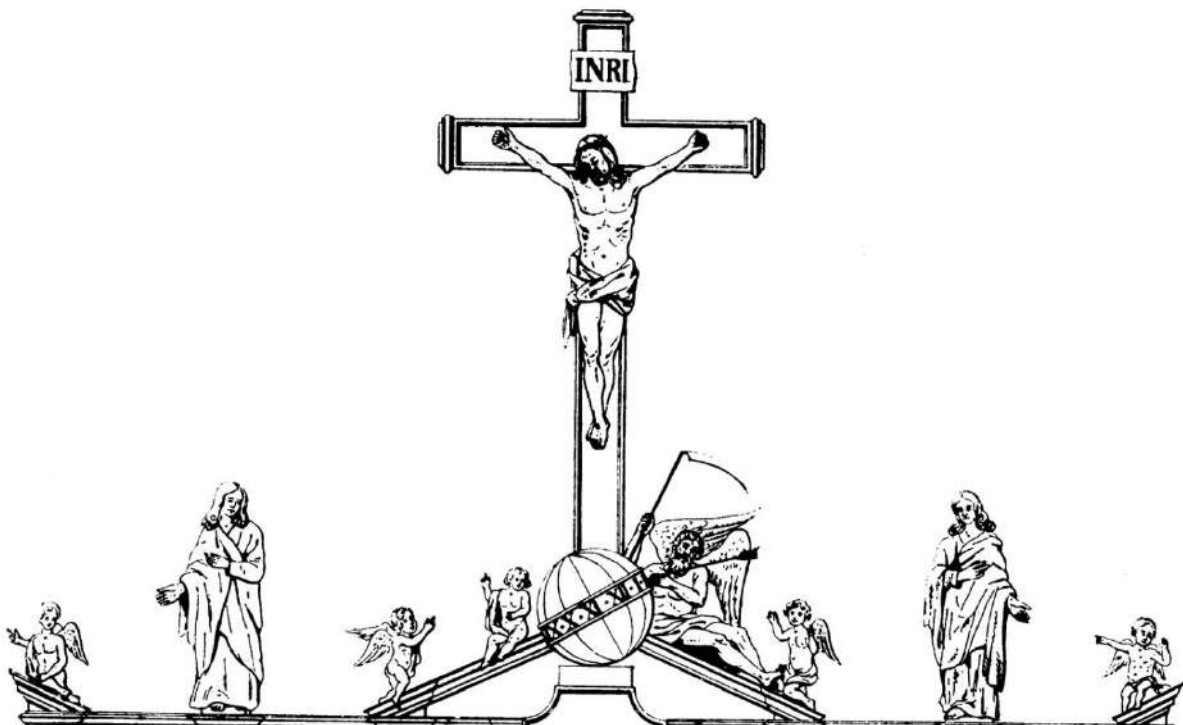
beweren het slachtoffer te zijn van het verstrijken van de tijd. Mensen die hopen integendeel zijn zij die de tijd en de sterfelijkheid ervan temmen. Ze doen vandaag wat ze later misschien niet kunnen doen.

In het leven verwarren we vaak verwachting met hoop en we denken in termen van verwachting wanneer de Schriften tot ons spreken in termen van hoop. Wij zijn dan inderdaad verward want de christelijke hoop *weet niet waar hij op wacht!*

We hebben allemaal projecten, dromen die we volgens onze eigen visie willen realiseren, maar dat is alleen verwachting! Laten we tijdens de advent de echte *hoop* ontdekken: we weten niet waar we op wachten! Laten we openstaan voor verrassingen: open voor het onverwachte, het ongehoorde, het ongelooflijke...

Laten wij dus die wachters zijn, die wandelaars, die hoopvol zijn, die de wereld een nieuw gezicht geven. Als we op deze manier openstaan voor het onverwachte, dan wordt onze leven een vreugde en een avontuur!

Didier Croonenberghs o.p.

Fragment van de tekening van Serrure (archief Sint-Pauluskerk, ca 1830), waarop de bovenzijde van het voormalig doksaal, tussen hoogkoor en kerkschip, getoond wordt. Aan de voet van het kruis zien we Chronos, de tijd, die met een pijlpunt de verglijdende uren aanduidt.

KERSTMIS OF DE DAG DAT ZE NIET SCHIETEN

'Karstmis is dieën dag dat ze nie schieten, datter gin bomme oat de loecht werre gestroeid, da mitrailleuze un verdiende rust genieten en de kanonne menne karstboam zijn getoeid'. Geen citaat uit de Antwerpse versie van de evangeliën, maar het refrein uit het kerstlied van onze eigenste Wannes Van de Velde. Youtube het maar eens, het is de moeite.

Vandaag percipiëren we het kerstfeest inderdaad vooral als een ode aan de vrede. Volgens hardnekkige legendes, slaagde Kerstmis er tijdens WO I zelfs in om de vijandelijkheden aan het westelijk front even te neutraliseren - 'dieën dag da ze nie schieten' - met een voetbalmatch. Toendertijd waren dergelijke wedstrijden nog vriendelijke ontmoetingen.

Kerstmis wordt al eeuwen in eerste instantie geassocieerd met licht, zon, met die periode waarin de dagen weer beginnen te lengen en de duisternis stilaan het onderspit moet delven. Met de wedergeboorte van het land dat na de oogst en het braak liggen voorzichtig weer rijp wordt om de zaden te laten kiemen, de eerste stap naar een nieuwe bloei.

Maar het kerstfeest is bovenal de dag waarop wij christenen de geboorte van Jezus van Nazareth herdenken. Maar waar en wanneer is dat feest ontstaan en waarom vieren wij het in de westelijke wereld op 25 december? Een directe link met de zonnewende is er niet, want dan zouden we in de nacht van 21 op 22 naar de nachtmis gaan. Een foutje van de kerkvaders?

In tegenstelling tot Pasen, Hemelvaart en Pinksteren, bestaat er ook over de oorsprong van de datering van Kerstmis (25 december) geen consensus. En werd Jezus echt in de winter geboren? Ook over de herkomst van het feest verschillen de meningen: gaat het om de kerstening van een heidens feest of is het een volbloed christelijk gebeuren?

Germanen

'Het is een fiest van d'ouw Germanen', zingt Wannes een tikkeltje te zelfzeker. In de 19de eeuw won het romantisch idee van onze Keltische en Germaanse roots aan populariteit en deed het 'geloof' in de kerstening van oude heidense goden en gebruiken opgeld. De kerk zou het feest van onze stamvaders gewoon in een christelijk jasje hebben gestoken.

Onzin, schrijft Peter Van Nuffelen, historicus aan de Universiteit Gent. Volgens hem – en andere historici steunen hem daarin – ontstond het kerstfeest begin 4de eeuw op initiatief van keizer Constantijn, tegelijk in Rome en in Jeruzalem. In Rome werd het op 25 december gevierd, in het oosten op 6 januari. 'Vanuit beide steden verspreidde het feest zich naar de rest van het rijk'. Maar waarom op 25 december?

Giotto, 1304-1306, Scrovegni-kapel,

'Allicht omdat de winterzonnewende dan - verkeerdelijk weliswaar - werd geacht plaats te vinden en Christus met de metafoor van de nieuwe en ware zon werd aangeduid. Die lichtsymboliek gaat terug op de Bijbel zelf en werd versterkt door de Romeinse fascinatie voor de zon (...) Licht- en getalsymboliek zijn dus waarschijnlijker verklaringen dan de substitutie van een heidens feest', aldus Van Nuffelen.

Maar dat belet niet dat tussen 17 en 25 december, nog voor de implementering van het kerstfeest door Constantijn, verschillende heidense feesten werden gevierd in het Romeinse rijk, gewijd aan de zonnegod. Die werd vereerd onder verschillende namen als Ra in Egypte, Helios in Griekenland, Sol Invictus in Rome. En dan waren er de erg populaire nogal bacchanale saturnalia in Rome...

De keuze van 25 december als feestdatum is één zaak of Jezus ook op die dag werd geboren, een andere. Sommige auteurs betwijfelen die datum. Lucas (2:8) schrijft immers dat de 'herders zich ophielden in het veld en 's nachts de wacht hielden bij hun kudde'. Maar in Palestina brachten herders ten laatste midden oktober hun schapen naar de stal, Jezus is dus in de zomer of het najaar geboren, luidt de redenering.

En dan nog dit: Jezus werd niet geboren in het jaar nul, al was het maar omdat onze tijdrekening geen jaar nul kent. We gaan van 1 voor naar 1 na Christus. Bovendien zijn de Bijbelse gegevens over het leven van Jezus niet eenduidig. Vandaag gaan historici er evenwel van uit dat Jezus van Nazareth in 4 voor ...Christus werd geboren.

Hugo Van der Goes, 1476-1478, Uffizi Firenze

Evangelie

Zoals Pasen wordt voorbereid door de vasten, kreeg Kerstmis als aanloop de advent. Sterker nog: het liturgische jaar begint met de advent. Die periode van bezinning gaat van start vier zondagen voor Kerstmis en begint steeds op de zondag die het dichtst ligt bij het feest van de Heilige Andreas op 30 november. De advent vangt dus ten vroegste aan op 27 november en ten laatste op 3 december.

Voor het christelijk geloof en de theologie weegt Kerstmis veel minder zwaar door dan Pasen. Buiten historische weetjes valt er over de geboorte van Jezus uiteraard niet zoveel te debatteren. Over de onbevleete ontvangenis wel, maar over het ter wereld komen van Onze-Lieve-Heer niet echt. Dat belet niet dat Kerstmis veel populairder is geworden dan welk ander kerkelijk en christelijk feest ook.

In het Nieuwe Testament schrijven slechts twee evangelisten over dit heuglijke gebeuren, de al vermelde Lucas (2:1-20) die focust op de herders en Mattheüs (1:18-25 en 2:1-12), die vooral aandacht heeft voor de wijzen uit het oosten. Allebei pakken ze ook uit met een indrukwekkende stamboom die moet aantonen dat Jezus afstamt van David en Abraham, ja zelfs van Adam (Lucas 3:38).

Daarbij aansluitend proberen de evangelisten aan te tonen dat de komst van de Messias, en dus de geboorte van Jezus, talloze keren werd aangekondigd in het Oude Testament. Volgens allaboutjesus.org gaat het om de vervulling van niet minder dan 300 profetieën. Ze kondigden aan dat zijn geboorte zou plaatsvinden nog voor het joodse volk zijn soevereiniteit zou verliezen (met de verwoesting van de tempel in het jaar 70, nvdr) en dat hij uit een maagd zou geboren worden in het onooglijke Bethlehem. En zo geschiedde.

Guido Meeussen

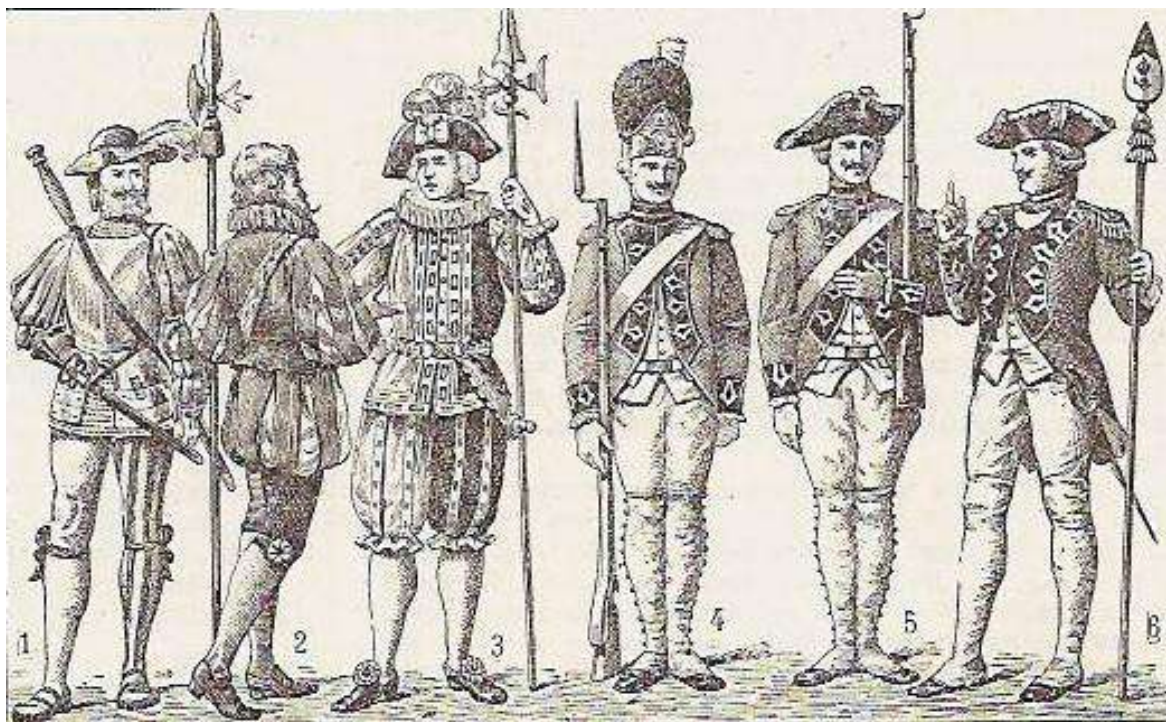
Bronnen:

Nieuwe Testament
 Peter Van Nuffelen, Vrije tribune in Knack, 2017
 Wikipedia
allaboutjesuschrist.org

ZO TROUW ALS EEN ZWITSER!

“Zo zat als een Zwitser” is een uitdrukking die we kennen in heel Vlaanderen. Ze verwijst naar het gedrag van Zwitserse huursoldaten in onze kontreien, lang geleden. Nochtans zou “zo trouw als een Zwitser” meer toepasselijk zijn.

In 1506 vroeg paus Julius II aan 189 Zwitserse hellebaardiers om de Kerkelijke Staat te dienen. Ze lustten hun “pinot noir” op tijd en stond, maar nooit tijdens het vechten. In 1527 plunderden de troepen van keizer Karel V Rome en verdedigde de Zwitserse Garde paus Clemens VII. Daarbij kwamen 147 (!) Zwitserse gardisten om het leven. De 42 overlevenden brachten de paus in veiligheid. De trouwe Zwitsers hadden hun reputatie gevestigd!

1. Soldat suisse de François Ier; 2. Suisse de la cour de Louis XIII; 3. Cent-Suisses (1786); 4, 5, 6. Grenadier, fusilier et officier du régiment des gardes suisses (1786).
[V. GARDE.]

Tussen 1471 en 1792 had het Franse koninklijke leger een compagnie met 100 Zwitserse huursoldaten in dienst, een elite infanterie-eenheid: “les Cent-Suisses”. Met koninklijke ordonnances van 16 april en 30 december 1771, met kracht van wet in het ganse Rijk, werd een pensioenkas opgericht voor oude of invalide militairen, maar Louis was vergeten de Zwitsers mee in het decreet te vermelden. Als compensatie werd aan niet meer actieve leden van de Zwitserse eenheid een uitloopbaan in de Franse parochiekerken aangeboden als “Suisse d’église” en zo werd die functie geboren. Voor Frankrijk was die oplossing een win-win, want de parochies werden overtuigend verzocht

om de kosten van hun Suisse zelf te betalen. Vanaf dan werd het een gebruik in Frankrijk, later ook in België en Nederland, om de orde in de kerken te laten bewaren door gepensioneerde soldaten: de Suisses.

Van die 18de eeuw dateert ook het vervaarlijke steekwapen waar de Suisse in de kerk op hoogdagen placht mee te paraderen: de hellebaard, het traditionele wapen van de "Cent-Suisses". In 1716 bepaalde een ordonnantie van het Franse leger dat invalide soldaten nog slechts over een hellebaard mochten beschikken (waarschijnlijk om ze niet verder te verminken door verkeerd gebruik van een musket). De uitgerangeerde Zwitser mocht ook zijn uniform verder dragen. Zo komt het dat het uniform van de kerkswisse tot vandaag nog altijd lijkt op dat van een 18de-eeuwse Zwitserse soldaat in het Franse leger, de laatste garde van Louis XVI.

We maken een sprongetje van een paar decennia en naar het noorden. In juli 1814 is er van alles aan het veranderen in Antwerpen: de Franse divisiegeneraal en gouverneur Carnot heeft tevergeefs getracht om de Antwerpse vesting te verdedigen en na de val van Parijs in mei van dat jaar trekt hij zich met zijn troepen terug naar Frankrijk. Vanaf 31 juli 1814 is Willem I van Oranje onze wettelijke vorst, wat bekrachtigd wordt na een schermutseling in Waterloo in 1815.

OBJET DÉTAILLÉ DE LA DÉPENSE.	SOMMES A P A I E R.	DÉTAIL DES PIÈCES A FOURNIR A L'APPUI S'IL Y A LIEU
<i>Pour confection d'un habit complet, veste & bandolier ensemble avec ses déboursés pour achat de drap, casimir boutons & autres objets y nécessaires pour l'usage du Suisse de cette église aux jours de vacation.</i>	<i>frs 80 90</i>	<i>La délibération autorisatrice le mandant visé procès verbal de réception</i>
Le présent Mandat dûment acquitté sera alloué dans les comptes du dit Trésorier.		
Fait à Anvers, ce <i>7 juillet 1814</i>		

Op 7 juli 1814 krijgt kleermaker Jean Denies van de Sint-Pauluskerk de opdracht om een gepast uniform te maken: "Pour confection d'un habit complet, veste & bandolier, ensemble avec ses déboursés pour achat de draps, casimir, boutons et autres objets y nécessaires, pour l'usage

du Suisse de cette église, aux jours de vacation". Denies krijgt voor deze opdracht 80,90 francs uitbetaald. (1)

De gemakkelijkste manier om te berekenen hoeveel zo'n franc waard was in 1814 wordt ons aangeleverd door Carnot. Hij schat begin 1814 dat een Franse soldaat in Antwerpen per dag 1 franc kost. Dat zegt natuurlijk nog niets, want wat was daar inbegrepen? Sociale zekerheid? Gevarenpremie? Hoe dan ook, met 80,90 francs kon je gedurende een dag bijna 81 Franse soldaten op de been houden, dus dat lijkt niet slecht betaald. Vergelijkingen met brutowedden van Belgische soldaten in 2020 leiden tot exorbitante resultaten, dus die zullen wel niet juist zijn.

Kortom, die kleermaker heeft er zijn werk aan gehad en zijn geld verdiend en onze Suisse kon welgekleed aan zijn opdracht beginnen. Er waren een aantal fantasietjes mogelijk per kerk, maar de basisregel was om de Suisse zo militair en vervaarlijk mogelijk te laten lijken. Daarom volgde er nog een "finishing touch": een zijden kwispel (une houppe) met zilverdraad, geleverd door J. Lamot. (1) Er zal ook nog een hoedenmaker aan te pas gekomen zijn en een leverancier van stok (gewone diensten) en hellebaard (hoogdagen), waarmee hij zijn gezag kon afdwingen en de orde bewaren.

pour

LE TRESORIER M. J. M. Vandelanden
paiera à son client Coppin Sergeant de la 1re Kerk
de somme Van Serenenting francs Dry en negentig centimes

OBJET DÉTAILLÉ DE LA DÉPENSE.	SOMMES A PAIER.	DETAIL DES PIÈCES A FOURNIR A L'APPUI S'IL Y A LIEU
pour l'achat de vingt dagues couteaux de poche de la 1 ^{re} Kerk Sergeant de la 1 ^{re} Kerk détachée de la 1 ^{re} Kerk 1815 à l'usage de la 1 ^{re} Kerk thuyers dagt - - - - -	27.93	de boven genoemde dieren Kommande rekening over de

Le présent Mandat dûment acquitté sera alloué dans les comptes du dit Trésorier.

Fait à Anvers, ce 5 July 1815

LE PRÉSIDENT du Bureau des Marguilliers,

POUR ACQUIT,

Handmerk M. Coppin

Een jaar later, in juli 1815, schrijven we de stukken van de Sint-Pauluskerk in het Nederlands, het Frans is haar Waterloo nabij. De ijverige klerk noteert dat er 27,93 francs is betaald aan de "sergeant" van de kerk, "sieur Coppin", voor 22 dagen dienst. (1) Dan zitten we niet zo ver af van die 1 franc per dag, dus misschien klopt dat bedrag wel ongeveer voor een dagloon in die jaren. Jean Coppin was met grote waarschijnlijkheid de eerste Suisse van de Sint-Pauluskerk en mogelijk een oud-militair van "la Grande Armée".

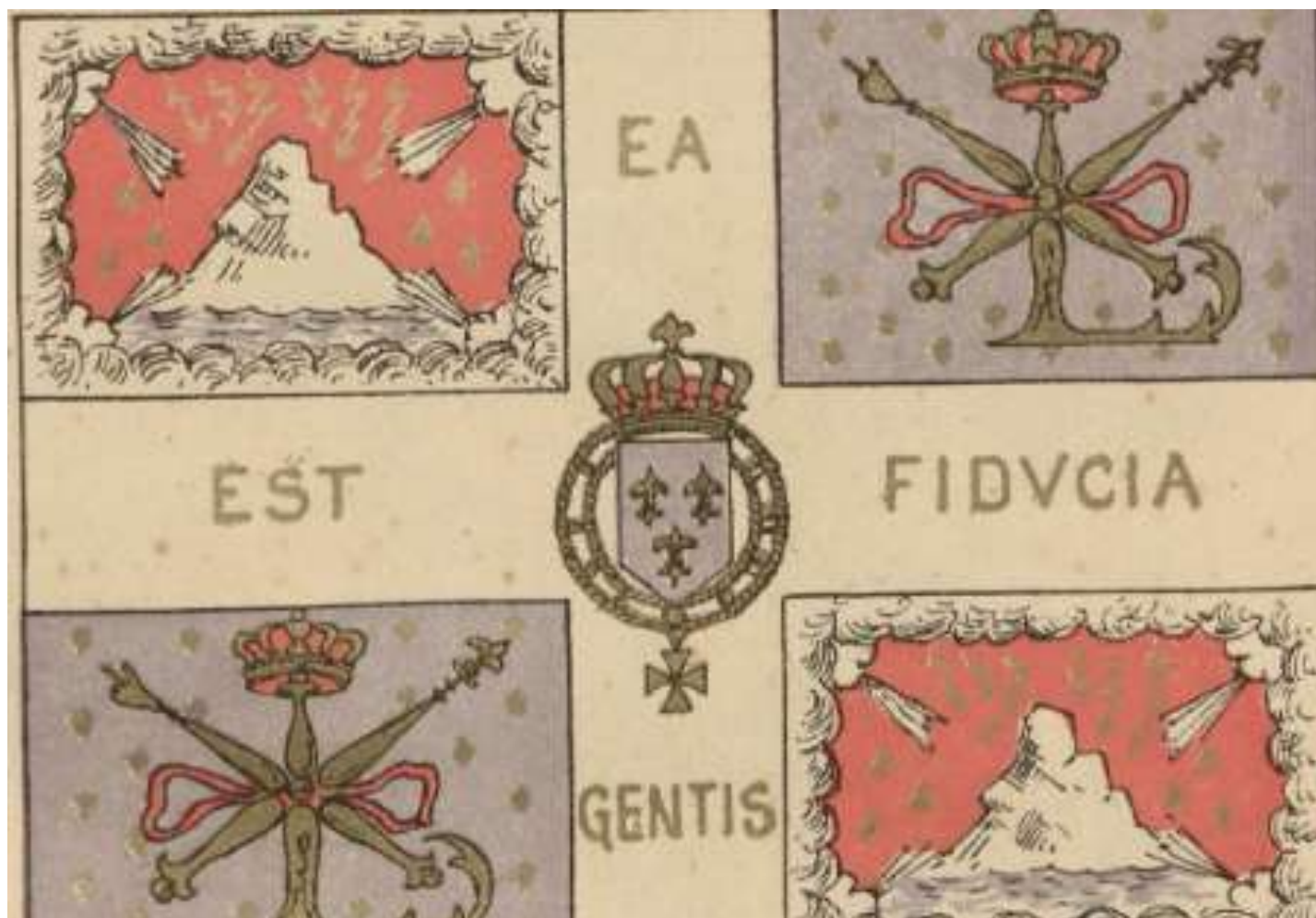
We hebben een foto van rond 1900, waarop de Suisse van de Sint-Pauluskerk de orde bewaart tijdens een bijeenkomst van de Kapel van het H. Sacrament. (2) We kennen zijn naam niet, maar zijn uniform komt nog ongeveer overeen met het bestek van kleermaker Denies in 1814. Bemerkt de bandelier met de artistieke letters (zodat je ze bijna niet kan ontcijferen): Sint-Paulus. Andere bandeliers droegen de tekst "Orde in het huis van God". Bij het oorspronkelijke uniform van de Cent-Suisses diende de bandelier om een degen aan te hangen.

Leo, onze onovertroffen bron van informatie over hoe het vroeger was in de Sint-Pauluskerk herinnert zich een Suisse in onze kerk. We laten Leo aan het woord: "Als kind, 200 jaar geleden, (nvdr.: Leo's woorden) heb ik inderdaad een "Suisse" gekend in Sint-Paulus. Hij heette Frans De Laet en woonde met zijn vrouw en zoon in de kerk boven de sacristie (de kosterwoning). Hij stond o.a. mee in voor het onderhoud van de kerk. De rode loper leggen bij huwelijken deed hij ook". Leo vertelt verder: "Destijds bij begrafenissen werd er een onderscheid gemaakt (eerste, tweede of derde klasse). Bij een uitvaart van eerste klasse, werd het volledig koorgestoelte met zwarte doeken behangen. Er werd een zwart doek met gouden kruis voor het schilderij gehangen. Dat behoorde ook tot zijn taak, hij had dus het liefst dat het maar derde klasse was, want dan moest hij minder doen. Bij grote plechtigheden opende hij de processie uiteraard in uniform. Ik heb hem dikwijls horen klagen dat hij hard moest werken voor zijn 75fr/dag (nvdr: net geen 2 euro). Dat laatste weet ik natuurlijk niet want heb nooit zijn loonfiche gezien. Sint-Pauluskerk had destijds ook 2 kosteren (1 fulltime en 1 parttime) + twee stoeltjeszetters in dienst". Dat moet in de jaren 1950 / 1960 geweest zijn.

Misschien was Frans De Laet wel de laatste Suisse in de Sint-Pauluskerk. Her en der in Frankrijk, België en Nederland zijn er nog een paar Suisses, die echter nooit meer het kaliber van hun voorgangers evenaren. Een Suisse dwong respect af, daar kon geen folklore tegenop. En was er soms een vermoeden van een vage alcoholgeur in zijn omgeving, dan was dat gewoon als voortzetting van een eeuwenlange traditie. De leuze "Ea est fiducia gentis" sierde de compagnie van de Cents-Suisses in het Franse leger: "Aan de trouw kent men het volk" (3). Laat ons ze zo allemaal herinneren: de Zwitserse Garde, de compagnie Cent-Suisses en onze Suisses van de Sint-Pauluskerk, allemaal trouw aan wie ze dienden.

Armand Storck

- (1) Archiefstuk Sint-Pauluskerk
- (2) Archief Kapel van Venerabel
- (3) Bron, Louis, 1895, *Le drapeau des Cent Suisses de la garde des rois de France*, tekening vlag overgenomen uit het boek

OP REIS IN VLAANDEREN MET PAULUS (5)

Een tragische val en vergane textielglorie

Op de grens van het zoete Waasland en de Durmestreek, in Oudenbos, een deelgemeente van Lokeren staren we vol verwondering naar één

van de opmerkelijkste religieuze gebouwen die we tot nog toe kruisten op ons Pauluspad. Een neo-romaanse kerk met asymmetrische voorgevel waarin een excentrische vierkante toren zich lijkt los te wringen van de façade. Een halfronde traptoren houdt beide samen.

Helaas, de kans is klein dat deze merkwaardige kerk, ondanks een bewogen en rijke geschiedenis, in 2026 haar eeuwfeest zal kunnen vieren. Toch niet als tempel van God...zo bleek midden

oktober uit ons gesprek met Marc en Gaston, twee vertegenwoordigers van de kerkraad.

Sint-Paulus Oudenbos is één van die weinige parochiekerken die zich niet in een dorpscentrum noch op een bedevaartsoord bevinden. De kerk ligt wel centraal, maar dan te midden van een voormalige arbeiderswijk die begin vorige eeuw, in de jaren '20, uit de grond werd gestampt. Al heeft de streek een gewijde traditie die veel verder in de tijd teruggaat. Ooit stond hier niet ver vandaan het belangrijkste vrouwenklooster van Cîteaux van het graafschap Vlaanderen, de Locus Sancte Marie (1215-1798). Daarvan blijft, evenmin in de herinnering van de plaatselijke bevolking, niets meer over.

Dat de intussen bijna 100-jarige godstempel Paulus als beschermheilige kreeg, is te 'danken' aan een familiaal drama. Paul, de jongste zoon van Fernand Hanus, textielbaas, mecenas en inspirator van wijk en kerk liet het leven op jonge leeftijd. Na een val van een paard. Een basreliëf bovenaan de kerkgevel, waarin de val van Saulus, de latere heilige Paulus, wordt afgebeeld, herinnert aan die tragische

gebeurtenis. Wat lager prijken in glasramen de beschermheiligen van zijn drie andere zonen (Renaat, Albert, Georges), die hun jeugd wel overleefden en het industrieel erfgoed van hun vader verder ontwikkelden.

Leegloop

Het is ook de eerste keer dat we geconfronteerd worden met een kerk waarin geen zondagsmissen meer gehouden worden. Enkel voor concerten, begrafenissen en huwelijken zakt pastoor Geert Catrysse nog naar hier af. Uiteraard ook voor de jaarlijkse herdenkingsmis van Fernand Hanus, een voorwaarde die hij in zijn testament gekoppeld had aan een legaat van 50.000 frank. Dat was in 1928 veel geld.

'De voorlopig laatste mis vond plaats op 24 augustus', mijmert Marc Alderweireldt, voorzitter van de kerkraad. 'De kans is groot dat de kerk in 2022 gesloten wordt en de stad Lokeren geeft geen steun aan kerken die niet meer in gebruik zijn, onze toekomst ziet er dus niet rooskleurig uit'. Secretaris Gaston Van De Sompel knikt instemmend. Oudenbos maakt met negen andere parochies deel uit van de zone Lokeren-Moerbeke.

'Maar onze kerk beschikt over een uitstekende akoestiek', verzekert de voorzitter, waarmee hij al op een nieuwe, toekomstige bestemming van het gebouw lijkt te alluderen. 'En we beschikken, net als Heirbrug (Sint-Anna), Eksaarde (OLV Hemelvaart) en Lokeren (Sint-Laurentius) over een Bruggeman-orgel'.

De transeptloze driebeukige kerk, met zes traveeën en een kooromgang, ademt een bijzondere ingetogen sfeer uit. Het alternerende bruinrood (baksteen) en wit (zandsteen) van de rondbogen die het schip en het koor afbakenen roepen herinneringen op aan de - veel grotere - hoogromaanse kerk van Vézelay maar ook aan byzantijnse kerken uit de vroege middeleeuwen. Het altaar haalde zijn inspiratie dan weer uit de Nôtre-Dame van Verneuil-sur-Avre in Normandië.

Die 'Normandische' stijl vinden we tevens terug in de gebouwen rondom de kerk. Fernand Hanus had architect Henri Jacquelin immers de uitdrukkelijke opdracht gegeven om een wijk in 'oude stijl' te ontwerpen, waarmee de Normandische stijl werd bedoeld. In een U-vormige lus rond de kerk staan twee schooltjes, een directeurswoning en een pastorie. Van de tien dubbelwoningen dateren er nog zes uit de jaren '20 van vorige eeuw, de vier andere werden later bijgebouwd.

Teloorgang

Toen de kerk in 1926 als hulpkerk voor Beervelde tijdelijk werd ingezegend, ruim een kwarteeuw na de opstart van de textielfabriek, had Fernand Hanus het tijdelijke al voor het eeuwige verwisseld. Zijn vader Ernest had de gronden in 1883 verworven, maar leverde enkel grondstoffen aan thuiswevers in Zeveneken, vlakbij Oudenbos. De zoon koos evenwel resoluut voor industrialisatie. Dat de spoorlijn Antwerpen-Gent dwars door het domein liep - en nog loopt - was een extra troef voor de fabriek. Na de dood van Fernand zetten zijn weduwe en zonen het werk verder.

De S.A. Ets. Textiles Ferdinandus Hanus bereikte het toppunt van haar expansie rond 1960. De onderneming telde toen ongeveer 1.300 arbeiders, plus nog een honderdtal bedienden. In 1967 volgde de fusie met UCO Gent. In de jaren '80 startte de neergang van de textielindustrie in en rond Gent, in 2009 werd de productie van de laatste UCO-fabriek stilgelegd. Er is dus al lang geen sprake meer van textielarbeid in Oudenbos, de productie van verkeersborden (Trafiroad) kwam in de plaats. En binnenkort komt er dus ook meer dan waarschijnlijk een einde aan de religieuze activiteiten. Kerk en wijk ontvingen in 1995 het statuut van beschermd monument. Zelfs al sluit de kerk binnenkort haar deuren, de toekomst van het erfgoed lijkt verzekerd.

Guido Meeussen

Foto's (van de auteur)

1. Buitenaanzicht. De kerk ligt op een noord-zuidas, wat normaal de westgevel is, is hier de zuidoostgevel
2. Het bas-reliëf van de val van Saulus, zuidoostgevel
3. Een zicht op het koor met het Normandisch geïnspireerde altaar
4. Een van de dubbelwoningen uit een latere periode, ook in Normandische stijl

Bronnen:

1. Ignace Van Driessche, Oudenbos in Lokeren. Van Cîteaux tot cité, Gent, 2004
2. Agentschap voor Onroerend Erfgoed, Anthony Demey, 1981

KERKELIJK TEXTIEL

Vijftien jaar geleden stelden de Sint-Paulusvrienden een volledige inventaris op van het patrimonium in de kerk. Sommige inventarissen werden door externe specialisten in kaart gebracht. Zo is het textiel geïnterviewd door Annemie Van Dyck, kunsthistorica en gespecialiseerd in kerkelijk textiel. Meer dan 2000 stukken, waaronder 232 gewaden en 133 kazuifels werden gefotografeerd, gedateerd en beschreven. Een aantal stukken is afkomstig van de verdwenen Walburgiskerk.

Het spreekt voor zich dat het bewaren van textiel geen sinecure is. De vochtigheid, het (zon)licht, het doorhangen van de meestal zware gewaden vereisen een optimale stockage.

In 1987 plaatste de GvA een artikel 'Met naald en draad voor Sint-Paulus', een interview met Laurentia Van Brabant (°1910). Laurentia versterkte al jaren kazuifels in de kerkmeesterskamer van de Sint-Pauluskerk. Toen ze onder leiding van een gids de Sint-Pauluskerk bezocht en een aantal kerkgewaden bewonderde, vroeg ze wie de gewaden versterkte. Van heel wat gewaden was de stof tot op de draad versleten en vertoonde grote gaten. 'Kan jij naaien?', vroeg de gids. Dat kon Laurentia als de beste, ze werd lid van de Sint-Paulusvrienden en herstelde vanaf dan het kerkelijk textiel in de Sint-Pauluskerk. Bij haar speurwerk naar geschikte stof werd ze geholpen door de toenmalige koster Guy Meyer en Hugo Peeters. Ze kreeg al gauw de bijnaam, 'de dame met de gouden handen'.

Laurentia Van Brabant was niet de enige die kerkelijk textiel herstelde. In één van de kazuifels vinden we een opschrift terug met een verwijzing naar de zusters dominicanessen van Bethanie uit Lint, die een kazuifel van nieuwe stof voorzagen. De zusters dominicanessen uit de Kapelstraat in Lint bezochten vrouwen in de gevangenis en ontfermden zich over ongehuwde moeders. Daarnaast versterkten een aantal zusters liturgische gewaden. De zusters verlieten in 1999 hun klooster en verhuisden naar het RVT van Nukerken, in het Oost-Vlaamse Maarkedal.

Volgens kunsthistorica Annemie Van Dyck werd een aanzienlijk deel van het liturgisch textiel gemaakt door religieuze congregaties. Dat was al zo voor de Franse Revolutie. In de negentiende eeuw kende het kloosterleven een sterke herleving en ontstonden veel nieuwe congregaties. Zoals veel andere ateliers, zijn de meeste

kloosters met het maken van liturgisch linnen gestopt in de periode na Vaticanum II. Voor de productie door religieuzen zijn minder bronnen te vinden dan voor de gewone ateliers. Ze maakten vaak geen publiciteit, werkten op vraag en niet met catalogi.

De Sint-Pauluskerk bezit een kazuifel met toebehoren in 1753 geschonken door keizerin Maria-Theresia van Oostenrijk aan de toenmalige Walburgiskerk. Een perkament met zegel van haar biechtvader Ignatius Kampmiller s.j. wordt in ons archief bewaard. In deze akte dicteerde Maria-Theresia aan haar biechtvader dat ze een eigenhandig gemaakt gewaad en een relik van Johannes Nepomuc aan de Walburgiskerk schenkt. Eigenhandig is met een korrel zout te nemen. De kazuifel wordt toegeschreven aan het beroemde borduuratelier van Wilhelm Jacob Sebrerth (1715-1765) in Wenen. Wilhelm was priester en borduurder en woonde op Spillenbergr, een textielwijk in Wenen.

In het museum van Schottenstift, een eeuwenoud benedictijnerklooster in Wenen, bewaart men een kerstkazuifel van Wilhelm Jacob Sebrerth. Op de voorzijde staat een tafereel van de Annunciatie, op de achterzijde wordt de opdracht van Jezus in de tempel met prachtig borduurwerk weergegeven. Hoe kunnen we op weg naar kerstmis beter deze bijdrage afsluiten dan met twee unieke foto's van dit Weihnachtskasel.

Walter Geluyckens

- Kerkelijk textiel in Vlaanderen en Brussel, Annemie Van Dyck
- GvA, historisch archief, 6 mei 1987, p.25
- Collectie Schottenstift, Weihnachtskasel, Wilhelm Jacob Sebrerth, Wenen.
- Foto's Weihnachtskasel met toelating van Augustinus Zeman, benedictijn Stift Schotten, Wenen.

EEN KLASSIEK CONCERT OP WOENSDAG – HET VLEESHUIS TE GAST IN DE SINT-PAULUSKERK

Het Vleeshuis, onze Klank van de Stad, organiseert in het najaar van 2020 vier 'woensdagklanken' in de Sint-Pauluskerk. Wij zijn zeer blij met deze samenwerking met onze burens en verwelkomen hen van harte.

Het Vleeshuis: Woensdagklanken | (Viva la) Diva! Euterpe Baroque Consort

In 2020 staat operadiva Teresa Imer centraal. De eerste vrouwelijke directeur van de Antwerpse Opera én de moeder van de dochter van Casanova.

Dit concert wordt in de Sint-Pauluskerk opgenomen op woensdag 9 december. U kunt het niet bijwonen, maar volg zeker de sociale media van Het Vleeshuis en de Sint-Pauluskerk voor gegevens over de uitzending.

(Viva la) Diva!

Henricus-Jacobus De Croes (1705-1786) werd al op 18 jaar eerste violist aan de Antwerpse Sint-Jacobskerk. Van De Croes spelen we een divertimento voor strijkers en continuo.

De Milanese Maria Teresa Agnesi Pinotti (1720-1795) was van rijke afkomst en reisde samen met haar vader en zus Maria Gaetana (wonderkind en befaamd wiskundige, taalkundige en filosofe) Europa rond om haar composities ten gehore te brengen. Van haar brengen we aria's voor sopraan, strijkers en continuo. Deze aria's worden zelden of bijna nooit uitgevoerd. Wij baseerden ons op het onuitgegeven manuscript uit de Sächsische Landesbibliothek te Dresden.

Anna Bon di Venezia (ca. 1739-na 1767) werd geboren uit Italiaanse muzikale ouders, waarschijnlijk in Rusland. Als kind reisde ze met hen heel Europa rond en is. We brengen één van haar sonates voor klavecimbel solo en haar magistrale aria voor sopraan, strijkers en continuo 'Astra coeli iam intonate'.

Ook Maddalena Laura Lombardini Sirmen (1745-1818) genoot een opleiding in een Venetiaans weeshuis. Als klein meisje toonde ze al veel talent als vioolvirtuoos en werd ze door niemand minder dan Giuseppe Tartini aanvaard als één van zijn laatste leerlingen. Van haar brengen we een strijktrio voor twee violen en cello.

Euterpe Baroque Consort, dat zijn: **Bart Rodyns** - klavecimbel en artistieke leiding, **Eliot Lawson** - viool, **Martine Beernaert** - viool, **Marc Claes** - altviool, **Mathilde Wolfs** - cello en **Sarah van Mol** - sopraan.

In het bijzijn van de Griekse god Apollo waren vaak de negen muzen te vinden, dochters van titanide Mnemosyne en Zeus. Het zijn godinnen van de kunsten en woonden op de Beotische berg Helikon of op de naburige Parnassos. Euterpe is de blijde muze van de muziek en de lyrische poëzie. Het Euterpe Baroque Consort werd in 2007 opgericht onder impuls van artistiek leider/klavierspeler Bart Rodyns.

Tekst overgenomen van de website van Het Vleeshuis. Foto met dank aan Euterpe Baroque Consort.

Armand Storck

EEN GREEP UIT ONZE POPULAIRSTE FACEBOOK-BERICHTEN

(van november)

Engel van de maand

Onze engel van de maand is een wat speciale. Gewoonlijk kiezen we er een waarvan we weten dat hij u zal vertederen, ontroeren of zal meenemen in ons verhaal. Vandaag is dat niet zo.

Het is al wat ongewoon dat we de naam van de engel van de maand kennen: Jacobus Hendricus. Dat klinkt wat gewichtig voor zo een klein gevleugeld ventje. Een oppervlakkige kijker zou denken dat hij aan het zingen is en dat hij bladmuziek vasthoudt. Kenners weten beter: onze Jacobus Hendricus is nogal een hevige en houdt de restanten van de snaren van een luit vast.

De snaren braken toen hij in de hemel een eigen compositie speelde voor de H. Jozef. Na afloop werd hij door de aartsengelen met luit en al verbannen uit de hogere sferen en sindsdien slijt hij zijn dagen op het oksaal van de Sint-Pauluskerk. Toch kan je, als je scherp luistert, de aartsengelen af en toe nog eens "Hey Joe" horen fluiten.

Jacobus Hendricus zit niet bij de pakken neer. Met de 4 andere muzikanten rond hem heeft hij de "Jacobus Hendricus Ervaring" opgericht. De groep heeft zich gespecialiseerd in sacrale, transcendente, wat zweverige muziek.

Zelf noemen ze de muziek "high" omdat ze zich zo nauw met de hoge hemel verbonden voelen.

Biografen zijn niet helemaal zeker, maar het zou kunnen dat Johnny Allen Hendrix de Sint-Pauluskerk bezocht op 26 mei 1965 en in contact

kwam met onze engel Jacobus Hendricus. Wat wel zeker is: vanaf toen zag Johnny Allen het Sint-Pauluslicht, veranderde hij zijn naam in Jimi Hendrix en startte de onovertroffen band: "The Jimi Hendrix Experience". "Hey Joe" blijft tot vandaag een schitterend nummer op elektrische luit. De Sint-Pauluskerk: inspirators sinds 1276. I say no more.

Een edel man

Hij kijkt bescheiden naar beneden, met een minzame blik. Hij is kerkelijk gekleed. Hij is een van de mannen waar ze kerken op bouwen, steeds beschikbaar, steeds bereid. Hij heeft een lange staat van dienst en een bevoorrechte plaats in de Sint-Pauluskerk, die hij verdiend heeft met zijn harde werk. Het is nooit te vroeg of nooit te laat: hij is er altijd. In de lambrisering zie je putti bellen blazen, symbool voor zijn speelsheid en warme gevoel voor humor. Door iedereen geapprecieerd en geliefd: Jacobus

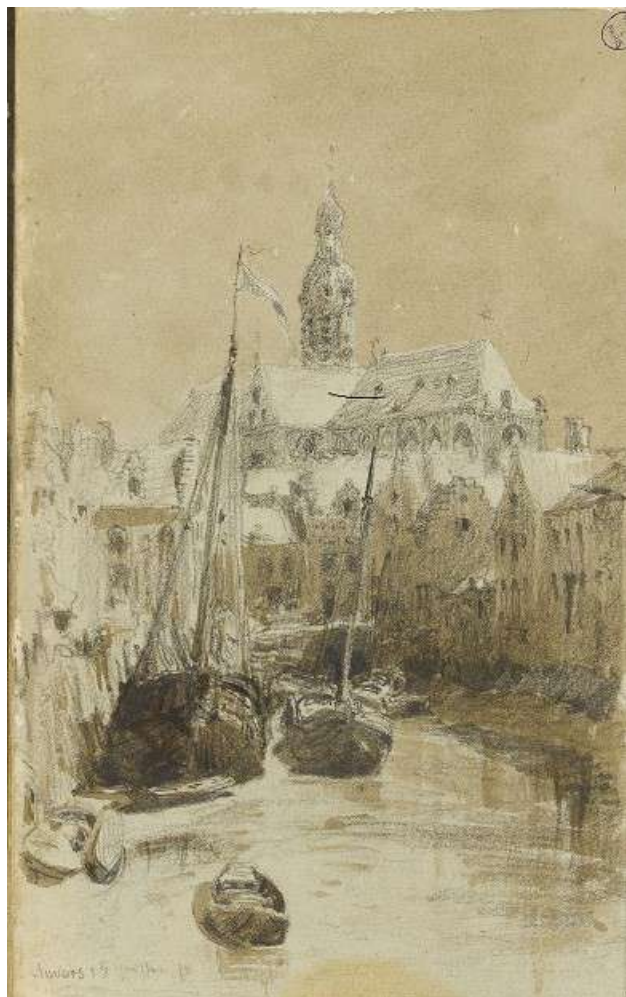

Venetus, vereeuwigd in onze biechtstoelen. Mooie foto, jammer dat Leo net in de weg liep.

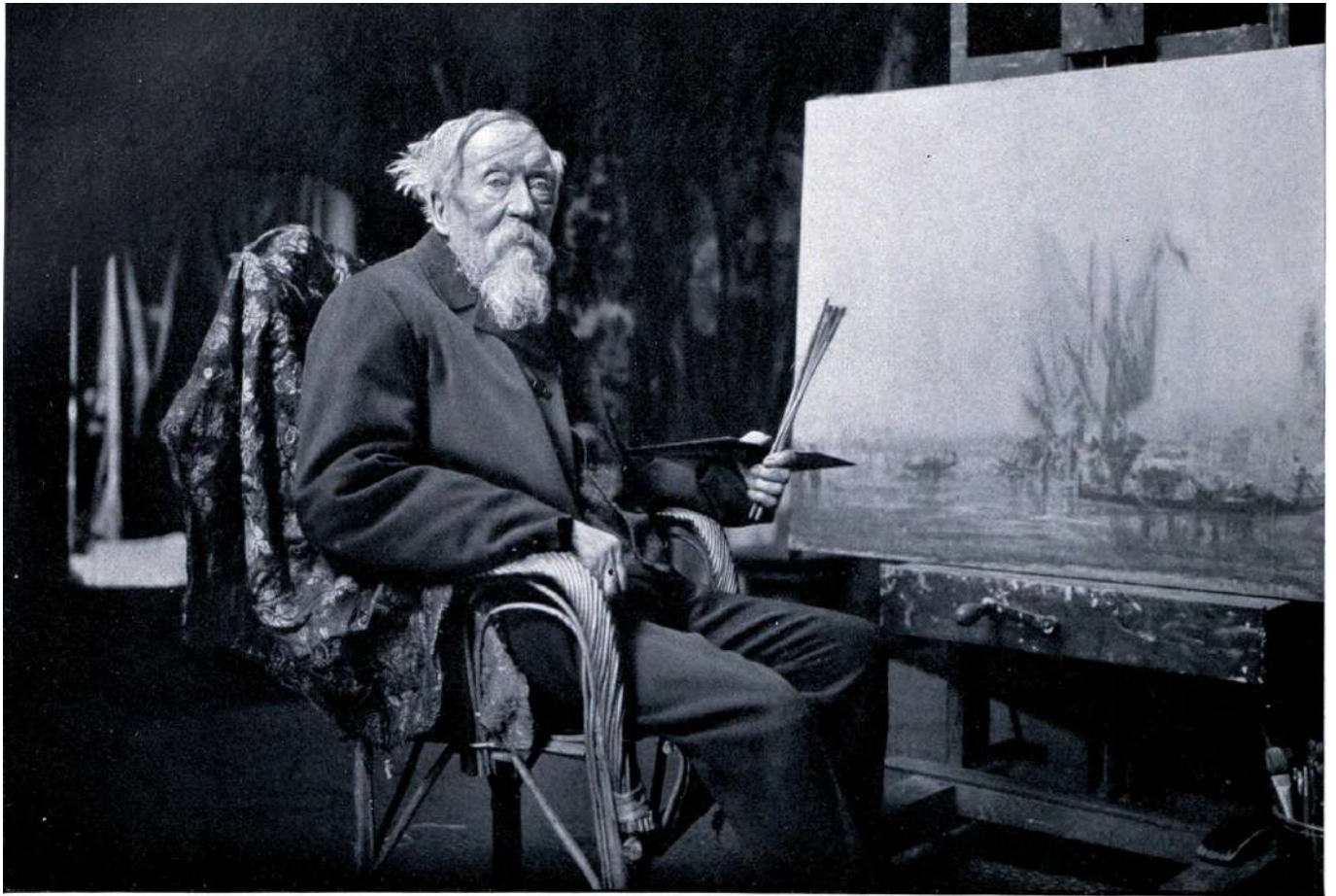
Een schets

Ze moeten met tientallen zijn, de bekende en onbekende tekenaars en schilders die op een moment in hun leven langs Antwerpen passeerden, de Sint-Pauluskerk op zich lieten inwerken en zich neergezet hebben om op hun gemak de onmiskenbare contouren van onze geliefde kerk te schetsen.

Vaak vinden we het resultaat van hun werk in musea, op oude postkaarten of in het Felixarchief. Er moeten daarnaast veel schetsboekjes bestaan waar deze kunstenaars een ruwe aanzet hebben gegeven voor een tekening die ze ooit

nog wel zouden afwerken, een groot schilderij dat ze ooit nog wel eens in hun atelier zouden borstelen, zonder dat de realisatie gebeurd is.

Een mooi voorbeeld is het schetsboekje nr 1 van Félix Ziem, die in juli 1850 naar Amsterdam en Antwerpen trok om pittoreske plekken te schetsen. Ziem was eigenlijk een architect maar heeft van zijn schilderhobby uiteindelijk zijn beroep gemaakt.

Het Musée des Beaux Arts de la Ville de Paris bewaart al zijn schetsboekjes. In het eerste - hij is dan 29 jaar - vinden we de bladzijde met een tekening van de Sint-Pauluskerk als bekende achtergrond van de Koolvliet. Twee schuiten liggen in de vliet bij laag water, onder het roeibootje vooraan vinden we de datum: 15 juli 1850.

Je zou bijna denken dat het een winterlandschap is, midden in de zomer, maar als je erover nadenkt dan besef je dat je het beroemde licht van de Sint-Pauluskerk nu eens langs buiten bewondert. Dat licht dat 's middags en 's avonds door de Schelde vermenigvuldigd wordt, geprojecteerd, weerkaatst en dan vertienvoudigd door de hoge gotische ramen de Sint-Pauluskerk binnen tuimelt. Félix Ziem heeft dat licht in zijn schets gevat.

Vakantiefoto

Een fietstochtje naar Damme is altijd mooi, het gebak bij tante Marie hemels en een bezoek aan de kerk van Damme een rustpunt.

In de kerk hangt een schilderij met de voorstelling van de heilige Dominicus die de rozenkrans ontvangt van O.L. Vrouw. Een simpel schilderijtje dat onze aandacht vestigt op hoe belangrijk het bidden van de rozenkrans wel is.

Geen Caravaggio zoals die ooit in de Sint-Pauluskerk hing. Hier een interpretatie van het gebeuren van een onbekende schilder. God kijkt mee vanop afstand en de hond met een brandende fakkel in zijn muil kijkt op naar Dominicus. De Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaartkerk van Damme staat erbij op een rotsformatie, hoewel het land nergens zo vlak is als in Damme. Bestaat er zo iets als "schilderlijke" vrijheid? Het valt trouwens op dat in heel wat kerkjes in de omgeving een schilderij met ditzelfde onderwerp hangt.

Zo, u bent weer helemaal mee. Wil u graag meer van deze leuke weetjes lezen en/of op de hoogte blijven van allerlei activiteiten in de Sint-Pauluskerk?

Bezoek dan onze Facebookpagina '**Sint-Pauluskerk Antwerpen**' of onze Instagrampagina @**sintpauluskerkantwerpen** en word onze vriend/volger! Like us/volg ons! Dank u!

Uw FB/IG-ploeg (Armand Storck, Walter Geluyckens, Caroline De Wever)

WIE WINT DE ERFGOEDPRIJS 2020?

Zes genomineerden dingen naar een plaats op het erepodium

Zes genomineerden dingen nog mee naar de provinciale Erfgoedprijs 2020 en een plaats op het erepodium. Uit 11 kandidaturen selecteerde een vakjury een shortlist van zes genomineerden.

In 2020 vond de derde editie plaats van de provinciale Erfgoedprijs. Met de prijs ondersteunt de provincie het lokale erfgoedveld en wil het de beste initiatieven rond Onroerend Erfgoed in de kijker zetten. In dit merkwaardige jaar stuurden 11 organisaties een dossier in, waarbij het erfgoedveld mooi vertegenwoordigd is. Zowel professionele actoren, kerkfabrieken of vrijwilligersverenigingen waagden hun kans. Uit deze kandidaturen selecteerde een vakjury 6 genomineerden. Uit deze shortlist wordt einde dit jaar het erepodium bekend gemaakt. De hoofdwinnaar maakt kans op een prijs van 10.000 euro, daarnaast worden nog 2 laureaten beloond met elk 5.000 euro.

Gedeputeerde Luk Lemmens, bevoegd voor Erfgoed: "Tijdens deze derde editie van de vernieuwde Erfgoedprijs zoeken we naar een waardige opvolger van het Mariadomein in Brasschaat-Rustoord en het Collectief MOOS. De geselecteerde projecten zijn veelbelovend, maar ook boeiend, omdat de kandidaten uit verschillende erfgoeddisciplines komen zoals landschap, monumentenzorg, archeologie, ... en er een uitgebreide waaier aan bod komt van hoe je erfgoed op een boeiende wijze voor het publiek kan ontsluiten. Deze erfgoedprijs bewijst dat het erfgoed in onze provincie leeft in zijn meest diverse vormen."

We geven hierbij de lijst van genomineerden en stippen kort aan wat de jury waardeerde:

* Antwerpen, Vrienden van het Brouwershuis vzw: herdenkingsjaar Gilbert van Schoonbeke 2019

De jury waardeert de grote diversiteit, het groot en divers publieksbereik én de uitgewerkte samenwerking, zelfs in internationaal perspectief. Net zoals Van Schoonbeke zelf had het project een impact op de stad.

* Geel-Meerhout, lokale afdeling Natuurpunt: herbestemming & activering watermolen Meerhout als bezoekerscentrum
Een veelzijdig project dat verschillende aspecten van erfgoed aan bod

laat komen, in een mooie symbiose met natuuraspecten. Het project heeft een sterke educatieve factor, in een breder verhaal over molens. Ook het grote draaqlak en de maatschappelijke inbedding wordt geapprecieerd: lokaal vakmanschap en een grote inzet van vrijwilligers.

*** Ranst, IOED Erfgoed Voorkempen: 'Bunker zoekt'**

... hedendaags kunstenproject in leegstaande bunkers

Een knap project met een sterk concept: niet evident, militair erfgoed wordt op een originele en laagdrempelige manier ontsloten voor een divers publiek.

*** Antwerpen, Kerkfabriek H. Paulus: een verhaal over 'liefde, geloof en schoonheid': tentoonstellingsproject rond 19de eeuwse neogotische kruisweg**

Het project onthult een fascinerend en internationaal erfgoedverhaal, dat op bijzondere manier twee religies met elkaar in dialoog brengt. De jury waardeerde de unieke zoektocht, het degelijke onderzoek en de verzorgde presentatiewijze.

*** Antwerpen/Hoevenen, Koninklijke Heemkundige Kring van de Antwerpse Polder vzw: de kerk van Berendrecht**

Knap aan dit project is dat de lokale gemeenschap sterk wordt betrokken en bereid gevonden is letterlijk de handen uit de mouwen te steken. Voor een moeilijke problematiek (het herbestemmen van religieus erfgoed) werd een veilige oplossing gevonden met de museale presentatie. Het project heeft een grote bovenlokale symboolwaarde: de verdwenen polderdorpen blijven zo in het collectieve geheugen.

*** Brasschaat, Jan Frans Simons vzw: herdenkingsproject rond grafmonument van kunstschilder Jan Frans Simons**

Een onroerend erfgoedelement wordt in dit project verbonden met de artistieke erfenis van kunstenaar Jan Frans Simons. De jury waardeert dat het grafmonument opnieuw een betekenisvolle plek krijgt in het verhaal van de kunstenaar en de lokale erfgoedgemeenschap.

Jury Erfgoedprijs 2020 Provincie Antwerpen

De juryleden zijn allen professioneel beqaan met onroerend erfgoed.

* Mevr. Nele De Cuyper, voormalig diensthoofd Erfgoed, Prov. Vlaams-Brabant, Secretaris Vlaams-Brabant & Brussel, beweging.net

* Dhr. Abraham Rammeloo, directeur Arboretum Kalmthout

* Dhr. Tim Soens, hooqleraar Middeleeuwse en milieugeschiedenis, Centrum voor Stadsqeschiedenis, Universiteit Antwerpen

* Dhr. Dimitri Stevens, adviseur religieus erfgoed, PARCUM vzw

Uitreiking

De hoofdwinnar en twee winnende laureaten worden bekend gemaakt tijdens een officieel moment, zodra de corona-maatregelen dit toelaten.

EEN PLEK DIE JE MOET GEZIEN HEBBEN

In de lente van 2019, toen de Sint-Pauluskerk volledig corona- en stoelenvrij was, kregen we het bezoek van Marleen Tutenel en John Reinhard, twee fotografen. Ze waren toen in volle zoektocht naar 111 plekken die je moet gezien hebben in Antwerpen, voor een te maken foto- en tekstboek.

Het boek is verschenen in november 2020 bij uitgeverij Thoth en natuurlijk is de Sint-Pauluskerk één van de gefotografeerde en besproken plekken. Marleen en John hebben de foto's, die ze toen gemaakt hebben in Sint-Paulus, vriendelijk voor vrij gebruik aan de redactie bezorgd en u hebt ze al regelmatig zien opduiken in dit Paullusje, op Facebook of Instagram.

Een staaltje van hun kunnen zie je op deze foto. John fotografeerde de lege kerk vanuit hetzelfde standpunt waar Pieter Neefs stond toen hij in 1636 de Sint-Pauluskerk schilderde. We wensen deze sympathieke fotografen veel succes toe met hun werk!

Armand Storck

STEUN DE KONEXIBUS

Cultuur, ondernemers en KOCA vzw slaan de handen in elkaar om tijdens deze coronacrisis in verbinding te blijven met kinderen, jongeren en volwassenen met een beperking die nu moeilijker begeleiding krijgen door de coronamaatregelen.

Met de realisatie van de KONEXIBUS wilt KOCA vzw begeleidingen aan huis geven aan diegenen die in isolement dreigen te geraken.

Kwetsbare kinderen, jongeren en volwassenen zijn in deze woelige covid-tijden vaak moeilijk te bereiken. "Tijdens de vorige lockdown waren heel wat jongeren moeilijker bereikbaar. Ook nu zien we dat veel van onze kinderen, jongeren en volwassenen de optimale ondersteuning niet krijgen. Dit heeft meerdere oorzaken: gebrek aan computer, geen internet, geen vervoer, angst om besmet te worden, kleiner aanbod door maatregelen,... We hebben het dan voornamelijk over de meest kwetsbaren onder hen, waarvan heel wat mensen in armoede leven en/of minder kansen krijgen. Door met een herkenbaar en voor hen aantrekkelijk busje tot bij hen te rijden en de contacten op een coronaveilige manier in de eigen omgeving te laten doorgaan, zouden we dichterbij kinderen, jongeren en volwassenen ondersteuning op maat kunnen geven. Daarom willen we investeren in een mobiele begeleidingsruimte, de KONEXIBUS. Daarmee zouden we regelmatig op pad gaan om in verbinding te blijven met onze doelgroepen en ter plaatse kunnen bieden waar het meeste nood aan is." vertelt Caroline Van Damme, voorzitter van het dagelijks bestuur bij KOCA vzw.

Om deze droom waar te maken is KOCA vzw op zoek naar 40.000€. Die willen ze verzamelen via een livestream benefietconcert vanuit de Sint-Pauluskerk in Antwerpen. Sopraan en Koningin Elisabethwedstrijd-laureate Charlotte Wajnberg zal daar samen met Aaron Wajnberg, Bart Rodyns en Wilfried Vanden Brande een Sinterklaasconcert geven. Wie een gift doet, mag mee het programma van het concert bepalen. De presentatie gebeurt door niemand minder dan Jacques Vandermeiren, CEO van Port of Antwerp. En dit allemaal onder het toeziend oog van Sinterklaas.

Deze link leidt u naar het keuzeformulier:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScHcyh-p2dH0dSeBen9zqdl8XW5adociiLZdMCWa8m7nBgjeQ/viewform>

Bepaal zelf mee het programma en klik aan welke liederen u graag wil horen!

Op zondag 6 december kan je om 15u dit concert live volgen vanuit de Sint-Pauluskerk via <https://youtu.be/omaAZTayQaI>

SINT-VINCENTIUS CONFERENTIE SINT-PAULUSKERK ANTWERPEN ROEPT U WARM OP

'Er zullen altijd arme mensen zijn' (Deuteronomium 15:11; Matteüs 26:11). En ook de woorden van Jezus uit de toespraak op de berg: 'Het echte geluk is voor mensen die arm zijn. Want voor hen is Gods nieuwe wereld' (Lucas 6:20-26). Wat Jezus hier bedoelt is Gods radicale keuze voor arme mensen.

Die keuze hebben wij, Sint-Vincentiusconferentie Sint-Pauluskerk Antwerpen, ook gemaakt. En elke steentje dat kan bijdragen in het verzachten van die keuze, steunen we met veel plezier. Zo ook het initiatief van onze dierbare vrienden uit Merksem en Ekeren.

Merksem, Ekeren,
6 november 2020

Beste Familie,
Beste Vrienden,

Het is al voor het derde jaar op rij dat ondergetekende koppels een initiatief opstarten om via fondsenwerving kerstpakketten samen te stellen en te verdelen onder minderbedeelde families uit Antwerpen stad.

Na het eerste jaar, waar de start nog schoorvoetend was en er nadien enkele aspecten werden bijgestuurd, was de actie 2019 een groot succes, met een bedrag van meer dan 3000 euro aan giften.

Hiermee werden **230 feestpakketten** samengesteld die door de Sint-Paulusparochie te Antwerpen werden bezorgd aan lokale hulpbehoevende families om aldus de feestdagen een klein beetje mooier te maken. Door de vele positieve en dankbare reacties zijn we dit jaar nog meer gemotiveerd om onze actie 'Warme Kerst Sint-Paulus' te starten!

Bovendien vernamen we van Sint-Vincentius Antwerpen dat, door toedoen van de Coronapandemie, voor nog meer families een extra duwtje in de rug een absolute noodzaak is.

Ook dit jaar verzamelt ons initiatief weer fondsen om ons doel te bereiken.

Vandaar hierbij het **totaal vrijblijvende verzoek** om een gift voor dit initiatief, samen met de **vermelding 'Project 2020' + je naam**, over te schrijven op rekening **BE65 7390 1700 3996** op naam van **'Warme Kerst Sint-Paulus'**.

Indien je een fiscaal attest wil (giften vanaf 40 euro), gelieve dan het bedrag over te maken op rekening **BE02 3100 3593 3940** van **St.-Vincentius Nationale Raad van Belgie**, Kleine Wijngaardstraat 179 te 1160 Brussel, met **vermelding 'Warme Kerst Sint-Paulus'!** Deze centrale organisatie zal de fondsen verzamelen en aan ons ter beschikking stellen. Ook wordt er dan automatisch een bewijs voor de belastingaftrek toegezonden.

Vanzelfsprekend houden we jullie op de hoogte van het totaalresultaat. Alvast hartelijk dank, en een dikke knuffel van ons,

Karel en Hilde Onsea

Walter en Ann Verheyen

UW PAULLUS IN 2021 AAN HUIS GELEVERD

Indien u Paullus elke maand in uw e-mailbox ontvangt, zoals ongeveer 1500 andere mensen, dan zal dat ook gebeuren in 2021 (tenzij u zich uitschrijft). Nieuwe abonnees voor die gratis digitale versie kunnen hun e-mailadres doorgeven aan redactiespk@outlook.com en dan zetten we u mee op de distributielijst.

We hebben nu een 70-tal abonnees die de gedrukte Paullus elke maand ontvangen tegen kostprijs. Veel lezers vinden het aangener om in een boekje te lezen dan op een scherm. Aarzel dus niet om te abonneren op een gedrukte Paullus als u dat ook vindt, wat u kunt doen door een overschrijving te maken van 40 euro op onderstaande rekening.

Het blijft nog even afwachten of we u in heel 2021 fysiek zullen mogen begroeten in de Sint-Pauluskerk. Daarom bieden wij u voor die kostprijs van 40 euro een postabonnement aan voor 11 Paullusjes in 2021. De boekjes belanden elke maand (behalve augustus) netjes in uw bus. De formule 'afhaalabonnement' vervalt.

Dat jaarabonnement per post loopt van 1 januari tot 31 december. De prijs voor losse nummers per post, die u kunt bestellen per e-mail, is 5 euro per Paullus. Wanneer de balie terug geopend mag worden (en er boekjes mogen verkocht worden), zullen we daar de Paullus van de maand in beperkte oplage terug verkopen aan 2 euro per exemplaar. Alle bedragen dekken de kosten voor drukken en postzegels.

Uw redactie wordt beloond door uw talrijke reacties en het plezier van artikels te mogen schrijven over onze geliefde kerk en het vele dat er van dichtbij of van ver mee te maken heeft. De redactie dat zijn Caroline De Wever en haar mannen, in alfabetische volgorde: Didier Croonenberghs o.p., Walter Geluyckens, Guido Meeussen, Armand Storck, Leo Van achter, Erwin Vandecauter en Wilfried Van den Brande. Wij wensen u in 2021 veel leesplezier in goede gezondheid toe!

Voor het postabonnement 2021 gelieve u **40 euro** te storten op rekening nr **BE92 7765 9222 6123** op naam van Sint-Paulus Humanitas. Vergeet niet om volgende gegevens te vermelden: **uw naam, volledige adres en "Paullus 2021"**.

PAROCHIALE COÖRDINATIEKALENDER

december

- Di 1 10.00u Redactievergadering.
14.00u Dagelijks bestuur Muziek in Sint-Paulus.
- Za 5 14.00u Kerkraad.
- Zo 6 13.00u Livestream Sinterklaasconcert (benefiet KOCA) met Charlotte Wajnberg, sopraan, Aaron Wajnberg, piano, Wilfried Van den Brande, bas-Bariton en Bart Rodyns, titularis-organist.
- Wo 9 14.30u Woensdagklanken met Euterpe Baroque Consort Vleeshuis te gast in Sint-Paulus (opname).
- Wo 16 14.00u Publieksteam MKA.
- Za 19 14.00u Cole Porter - Let's do it - met Elise Caluwaerts, sopraan, Wilfried Van den Brande, bas-bariton en Aaron Wajnberg, piano (opname).
- Zo 20 15.00u Livestream Kerstconcert met Euterpe Baroque Consort & Soli - Benefiet Muziekkapel.

januari

- Di 5 10.00u Redactievergadering.
14.00u Dagelijks bestuur Muziek in Sint-Paulus.
- Zo 17 17.00u Il Prete Rosso - Antonio Vivaldi - Kyrie, Gloria, Credo, Nulla in mondo.
- Zo 24 15.00u Livestream - Valerie Van Roey en haar 'Sacred Sound Oracle.
- Za 30 14.00u Irving Berlin - Crossing the Atlantic met Ana Nage, sopraan, Wilfried Van den Brande, bas-bariton en Aaron Wajnberg, piano (opname).

LIEF EN LEED IN ONZE SINT-PAULUSGEMEENSCHAP

Overleden

Ivan Demunter
uitvaart 2 november

BIJ DE VOORPAGINA

Beeld van Sint-Lucia (datum onbekend)
(feestdag 13 december)

14 december 2008

EUCHARISTIEVIERING SINT-PAULUSKERK

zondag 10.30 u

PASTOOR BART PAEPEN

Onthaal, pastoraal gesprek, doop, huwelijk, uitvaart
secretariaat@sint-paulusparochie.be

PAROCHIESECRETARIAAT

secretariaat@sint-paulusparochie.be
03 231 33 21

KERKFABRIEK SINT-PAULUS

- Voorzitter Paul Bistiaux
03 231 31 48 of 0475 75 51 71 | kerkfabrieksintpaulus@skynet.be
- Directeur (Collectiebeheer en afspraken voor kerkgebouw, leveringen, technische ondersteuning) Caroline De Wever
0479 34 41 26 | carolinedewever@hotmail.com

CONCERTEN EN EVENEMENTEN

- Leo Van achter
0473 97 83 36 | leo.vanachter@skynet.be
- Wilfried Van den Brande: intendant
0477 57 25 31 | muziekinsintpaulus.be
- Bart Rodyns: organist - titularis
0475 90 51 99 | bartrodyns@hotmail.com

TOERISME EN RONDLEIDING

Sint-Paulusvrienden:

- sintpaulusvrienden@proximus.be
- Walter Geluyckens: 0494 44 82 53
- Leo Vereecken: 0486 57 52 35
- Joris Reymer: 0475 33 80 03

REDACTIE paulus

- redactiespk@outlook.com
- Redactie: Caroline De Wever, Armand Storck, Walter Geluyckens, Guido Meeussen, Leo Van achter, Erwin Vandecaeter.
- Beeldmateriaal: Armand Storck, Wikipedia, Felixarchief, Walter Geluyckens, Caroline De Wever, Onroerend Erfgoed, Marleen Tutenel en John Reinhard, Erwin Vandecaeter.
- Ontwerp: Erwin Vandecaeter

De auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van het artikel.

Interesse in een papieren Paulus?

Losse nummers:

- 2 euro aan de balie in de kerk (de balie is enkel geopend tijdens de bezoeken voor toeristen).
- 5 euro indien op te sturen (stort op BE92 7765 9222 6123 op naam van Sint-Paulus Humanitas, met vermelding van naam en adres en nummer/maand van het krantje)

Postabonnement:

40 euro voor 11 nummers per jaar en naar u thuis opgestuurd (stort op BE92 7765 9222 6123 op naam van Sint-Paulus Humanitas, met vermelding van naam en adres).

Let op: uw abonnement begint op 1 januari.

Mail ons voor meer info.

Sint-
Pauluskerk

Sint-Paulusstraat 22
2000 Antwerpen
tel. 03 231 33 21
www.sint-paulusparochie.be